اتحادیه فرامرزی ایرانیان

بم و فراتر از بم
ایجاد همکاری میان
تشکل‌های غیردولتی ایرانی، ایرانیان خارج از کشور، دانشگاهها و بخش خصوصی

سمینار بم و فراتر از بم

سمینار بین‌المللی بم و فراتر از بم از آن، در تاریخ ۲۱ آبان‌ماه ۱۳۸٤ در شهر نیویورک و در محل دانشگاه کلمبیا برگزار شد. در این سمینار تلاش برآن بود تا به طور هم‌زمان دو هدف، گفتگو درباره تجربیات آموخته شده از اقدام‌های صورت گرفته در بخش امدادرسانی و پاسخگویی به نیاز آسیب‌دیدگان از زمین لرزه پنجم دی ماه ۱۳۸۲ شهر بم و شناسایی، برنامه‌ریزی و تهیه راهکارهایی برای اقدام در زمان وقوع حوادث و سوانح آینده را بررسی گردد.

این سمینار از زمان وقوع زلزله در بم اولین گردهمایی نمایندگان تشکل‌های غیردولتی ایرانی و ایرانیان خارج از کشور، سازمانهای بین‌المللی امدادرسان در حوادث، بخش خصوصی و دانشگاهیان بوده است. حاضرین در این سمینار با بررسی اقدامات صورت گرفته در مرحله واکنش و پاسخگویی به نیازهای آسیب‌دیدگان در زمین‌لرزه بم، درباره نقش مناسب و تاکید سازمانهای غیردولتی در پاسخگویی به بحران‌ها در ایران تبادل نظر کرده. عمچنین شرکت‌کنندگان نگرانی‌های خود را درباره فقدان همکاری در تلاشهای امدادی و مشکلات ایجاد شده به واسطه تحریم اقتصادی آمریکا علیه ایران از طریق قوانین و مقررات وضع شده توسط دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی[1] در آمریکا بیان داشتند. در این سمینار ۲۳ نماینده از تشکل‌های غیردولتی اروپایی، آمریکایی و ایرانی و همچنین تعدادی از اساتید دانشگاه از موسسات دانشگاهی آمریکا شرکت داشتند.

[1] OFAC (Office of Foreign Assets Control)

این گزارش شامل مباحث اصلی طرح شده در سمینار بم و فراتر از بم، چالش‌های اصلی تشکل‌های غیردولتی در بم و راه‌حل‌های پیشنهادی می‌باشد. همچنین در اینجا لازم از است از زحمات موسسه همیاران غدا که ما را در ترجمه این گزارش به زبان فارسی یاری نمودن سپاسگزاری فراوان نمائیم.

مباحث اصلی مطرح شده در این سمینار به این شرح می‌باشد:

- تاکید بر انجام پروژه‌های بلندمدت و پایدار؛
- بهبود شبکه‌سازی و توانایی توزیع اطلاعات در میان تشکل‌های غیردولتی؛
- افزایش همکاری و اشتراک منابع و دانش میان تشکل‌ها غیردولتی؛
- تاکید بر ارائه کمک و فعالیت در مواردی که شامل محدودیتهای دولتی نمی‌شود.

چالش ها:

- **نیازسنجی:**

در ارزشیابی اقدامات صورت گرفته در مرحله واکنش و پاسخگویی به آسیب‌دیدگان زمین‌لرزه بم، بسیاری از تشکل‌های غیردولتی حاضر در سمینار بر نیاز به تمرکز به کیفیت خدمات پاسخگویی و اقدامات به جای توجه به کمیت این خدمات در حوادث آتی تاکید کردند. یکی از شرکت‌کنندگان بیان کرد که به جای هزینه مبلغ زیاد برای خرید و انتقال بسیاری از وسایل امدادی و کمک‌رسانی از کشورهای دیگر به ایران مانند پتو، می‌شد آنرا با قیمتی کمتر در ایران خرید (برای مثال از برخی از کارخانه‌های تولید کننده پتو در اصفهان)، این کار درصد قابل توجهی از پول گردآوری شده را برای دیگر نیازها ذخیره می‌کرد.[۲]

به علاوه درباره اینکه تخصیص پول برای تغییرات کیفی که پروژه‌های بلندمدت و پایدار را تضمین می‌کند می‌توانست به اندازه امداد فوری یا حتی مهم‌تر از آن باشد گفتگو شد. البته باید توجه داشت که اقدام و فعالیت همه افراد و سازمان‌ها در مرحله امدادرسانی و نجات حادثه‌دیدگان بسیار مهم است ولی این اقدامات در زمانی موثر و کافی می‌باشد سازمان‌های دست‌اندرکار اقدام به برنامه‌ریزی‌های بلندمدت و اقدام در مرحله بازسازی و عمران را نیز موردنظر داشته باشند. در غیر این صورت اقدام‌های انجام شده تنها مسکنی است کوتاه مدت بر درد افراد آسیب‌دیده.

[2] مثال ذکر شده توسط این شرکت کننده تنها در زمان لغو دائمی و یا مقوت تحریم‌های اقتصادی دولت آمریکا بر علیه دولت ایران می‌تواند صادق باشد و از این فرصت برای استفاده از منابع و امکانات موجود در ایران استفاده نمود.

همچنین تجربیات به دست آمده از فعالیت تشکل‌های غیردولتی بین‌المللی در بم نشان داد که حضور همه سازمان‌ها در روزهای اول حادثه ضروری نیست. نماینده‌ای انجام تحقیقات گسترده و تعیین طرح نقشه بلندمدت فعالیت و شروع کار را چندین ماه پس از زلزله را در مواردی که امداد تخصص سازمان نباشد بهتر از عجله برای ارائه کمکهای امدادی دانست. دیگر شرکت‌کنندگان نیز به علاقمندی و فعالیت بسیاری از ایرانیان ساکن خارج از کشور، برای تشکیل تشکل‌های کوچک به جای توجه به عملی کردن تلاش‌های متمرکز و یکپارچه اشاره کردند.

بیشتر شرکت‌کنندگان تصریح کردند سازمان‌هایی که می‌خواهند در زمان وقوع بحران‌های طبیعی مشارکت و در مراحل مختلف فعال باشند می‌بایست به منظور اثرگذاری بهتر بر جوامع آسیب‌دیده نیازسنجی‌های دقیقتری انجام دهند.

- **دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی (OFAC)** [۳]

بیشتر شرکت‌کنندگان مجازاتهای دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی که دولت آمریکا پس از بحران گروگان‌گیری سال ۱۳۵۸ برای ایران وضع و اعمال شده و تا به امروز نیز ادامه دارد را یکی از مشکلات اصلی برشمردند. پس از زمین‌لرزه بم دولت آمریکا از طریق دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی اقدام به صدور مجوزی کوتاه مدت برای فعالیت تعدادی از سازمان‌های غیردولتی و غیرانتفاعی کشور آمریکا در این منطقه حادثه دیده را صادر نمود. به هرحال زمانی که مهلت قانونی این مجوز در اوایل فروردین ماه ۱۳۸۳ به پایان رسید تشکل‌های غیرانتفاعی آمریکایی دیگر نتوانستند به فعالیت قانونی در ایران ادامه داده و مجبور به ترک منطقه گردیدند. مجازات‌های دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی هرگونه خدمات و فعالیت سازمان‌های دارای ملیت آمریکایی در ایران را عملا غیرقانونی می‌داند.

برای مثال، از موقعیت بازدارنده وسیعی که مجازاتها اعمال می‌کند یکی از شرکت‌کنندگان در سمینار عنوان داشت، کتابی درباره معماری در بم تالیف کرده و در پاییز سال ۱۳۸۳ سمینار موفقی راجع به زلزله بم و ایجاد معماری پایدار در ساخت دوباره شهر برگزار کرده است. کتاب این فرد و طرح نقشه‌های معماری (ساخت ساختمانهای ضدزلزله با توجه به سنتهای معماری ایرانی) بر اثر اعمال مجازاتهای دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی مجوزی برای صدور به ایران ندارد. این مثال تنها یک نمونه از محدودیت‌ها و موانعی است که به عنوان مانعی در جهت انجام فعالیتهای پایدار امدادی در ایران عنوان گردید.

---

[3] عنوان OFAC و یا دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی که در این گزارش مورد استفاده قرار گرفته است نام دفتر مسوول کنترل و اعمال مجازات‌ها و تحریم‌های دولت آمریکا می باشد.

مطابق مجوز فعالیت سه‌ماه سازمانهای غیردولتی و غیرانتفاعی آمریکایی[4] در بم، صادره از دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی، این موضوع این تشکل‌ها را به تمرکز بر فعالیتهای امدادی و فوری مجبور ساخت. زیرا زمان لازم برای تهیه و اقدام به انجام پروژه‌های توسعه‌ای و بازسازی طولانی مدت و پایدار برای ایشان وجود نداشت. به دلیل اتمام زمان قانونی فعالیت این سازمانها در ایران و مجازاتهای تحریم اقتصادی برخی از تشکلهای غیردولتی بین‌المللی مانند دفتر آمریکائی Mercy Corps و تعدادی از سازمان‌های آمریکایی ایرانی مجبور به ترک شهر بم شدند. در این میان تعدادی از پروژه‌های بلندمدت پایدار نیز به صورت ناتمام متوقف ماندند.

از دیدگاه توسعه پایدار، دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی مانع ایجاد و اجرای پروژه‌های پایدار توسط جامعه آمریکایی ایرانی به شمار می‌رود. شرکت‌کنندگان درباره راه حل این مسئله عقاید مختلفی را ابراز نمودند. بیشتر شرکت‌کنندگان ایجاد ائتلاف تشکل‌های آمریکایی ایرانی برای اعمال فشار بر دولت آمریکا به منظور معافیت تشکل‌های غیردولتی که در ایران فعالیت بشردوستانه انجام می‌دهند را از مجازات‌های دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی ضروری دانستند. یکی از شرکت‌کنندگان تجربه اعمال فشار بر دولت آمریکا در زمان ریاست جمهوری کلینتون برای اعطای مجوز همگانی 501 (c)(3)[5] به تشکل غیردولتی را برای کار در ایران را بیان کرد. این مورد نزدیک به انجام رسیدن بود که دوره ریاست جمهوری کلینتون به پایان رسید. تعداد بسیاری از شرکت‌کنندگان اعتقاد داشتند اگر موقعیت سیاسی مناسب باشد ائتلافی از شهروندان علاقه‌مند باب گفتگو با دولت آمریکا، برای اعطای مجوز همگانی به سازمان‌های غیردولتی دارای مجوز فعالیت را خواهد گشود.

شرکت کنندگان ۲ دیدگاه را به منظور مخالفت با دفتر کنترل سرمایه های خارجی را بیان کردند:

۱. از طریق کنگره ایالات متحده تلاش نموده تا قانونی در جهت فعالیت سازمان‌های غیردولتی و غیرانتفاعی ثبت شده در آمریکا که دارای مجوز فعالیت شماره 501 (c)(3) می‌باشند در زمان بحران و سوانح و به رغم وجود تحریم‌های اقتصادی در کشور ایران را به تائید رسانده. البته با توجه به وضعیت سیاسی درآینده نزدیک تحقق این امر بعید به نظر می‌رسد.
۲. دومین دیدگاه، انتخاب روشی برای فعالیت سازمان‌های دارای مجوز شماره 501 (c)(3) در ایران به خاطر یک موضوع مشخص همچون امدادرسانی در سوانح و یا کودکان و بسته به شرایط و گزینش سازمان‌های علاقمند به فعالیت، مجوزهای لازم برای ایشان صادر گردد.

---

[4] منظور از سازمان‌های غیرانتفاعی و غیردولتی آمریکایی سازمان‌هایی با موسسان آمریکایی و یا آمریکایی ایرانی می‌باشد که در آن کشور به ثبت رسیده و دارای مجوز شماره 501 (c)(3) از وزارت خزانه داری ایالات متحده آمریکا می‌باشند.

[5] این مجوز برای اقدام به فعالیت سازمان‌های غیردولتی آمریکایی الزامی است و می‌بایست از Internal Revenue Service (وزارت خزانه‌داری ایالات متحده آمریکا) اخذ شود.

شرکت کنندگان تاکید داشتند که به منظور تحقق دومین دیدگاه پیشنهادی، ائتلاف باید گزارش جامع از فعالیت‌های موثری که پس از زلزله بم توسط تشکلهای غیردولتی آمریکایی ایرانی و آمریکایی، در مدت ۳ ماه پایانی سال ۱۳۸۲ در شهر بم، بیان نقاط قوت و آموخته‌های خود را به مقامات ارائه و از دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی مجوزی مبنی بر فعالیت در ایران را اخذ نمایند.

- **شفافیت و پاسخگویی**

برخی دیگر از شرکت کنندگان اشاره کردند که دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی مانع اصلی فعالیت موثر در ایران نیست. آنان به این نکته اشاره کردند که باید توجه داشت که آیا دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی به راستی باعث ایجاد فاصله در کمک‌رسانی می‌شود؟ چندین شرکت‌کننده اشاره کردند که شواهد نمایان‌گر هزینه مسئولانه مبالغ گردآوری شده پس از زمین لرزه بم نیست. شرکت‌کنندگان به این نکته که پیش از توجه به نقش دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی، موسسات غیردولتی باید عادت کنند گزارش هزینه‌های مالی، خدمات خود را به مراکز قانونی و همچنین سازمان های درخواست کننده ارائه نمایند. همچنین در خصوص فعالیت های صورت گرفته در بم در بخش‌های امداد، بازسازی و توسعه ارائه گزارش‌های مالی مربوطه به افراد و یا سازمان‌های اهدا کننده کمک می‌باشد. در این صورت اعطاکنندگان کمک قادر خواهند بود نتایج ارائه کمک مالی خود را پیگیری و از هزینه درست کمک‌های مالی و ایجاد اعتماد در اعطاء کمک‌های مالی آتی مطمئن شوند.

همه بر این نکته اذعان داشتند که این گونه شفافیت در ایجاد اجتماعی قوی‌تر و اعتماد بیشتر در فعالیت‌های توسعه نقش اساسی ایفا می‌کند. در این زمینه تمام شرکت‌کنندگان بر اینکه هر سازمان باید نسبت به ارائه گزارش عملکرد خود اقدام نماید تاکید کردند. در این گزارش‌ها باید فعالیت‌های مالی و چگونگی تجهیز مالی و محل هزینه‌ها ذکر شود. چالش جدی مطرح شده در این زمینه مربوط به ایجاد استانداردهای پاسخگویی و شفافیت هم‌سطح با تشکلهای غیردولتی بین‌المللی است. تعداد کمی از شرکت‌کنندگان تجربه فعالیت با تشکل‌های غیردولتی در ایران پس از زلزله را بیان کردند. زمانی‌که تشکل‌های غیردولتی آمریکایی از همکاران ایرانی خود تقاضای اسناد مالی می‌کنند تشکل‌های ایرانی به این درخواست بی‌توجه‌ای می‌کنند و در نتیجه فضای بی‌اعتمادی میان دو سازمان عمیق‌تر می‌شود. این امر برای تشکل‌های آمریکایی چالشی جدی است، درخواست اسناد مالی و پاسخگویی مناسب امری بر مقصر دانستن تشکل نیست بلکه بیشتر برای تضمین اعتماد است. به علاوه تشکل‌های غیردولتی خارجی که پس از زلزله در بم فعالیت کردند باید اسم و اطلاعات شخصی هرکسی که با ایشان همکاری کردند را به دفتر کنترل سرمایه های خارجی ارائه دهند. زمانی که شرکای ایرانی متوجه این امر شدند همکاری با تشکلهای غیردولتی آمریکایی کاهش یافت.

همه حاضران اذعان داشتند شفاف سازی اطلاعات بر مبنای معاهدات موجود برای فعالیت تشکل‌ها در جامعه آمریکا ضروری است و همچنین مستندسازی نیز برای طرفین مهم است. هنوز هم بی‌اعتمادی میان تشکلهای غیردولتی ایرانی و خارجی وجود دارد و حاضران پاسخگویی به این مسئله را مهم ذکر کردند. توزیع اطلاعات میان جامعه مدنی ایران و ایرانیان خارج از کشور چالشی اصلی محسوب می‌شود.

حاضران پیشنهاد کردند که ایجاد کدهای اخلاقی مشترک عملی توسط تشکلهای غیردولتی ایرانی و غیرایرانی می‌تواند دیدگاه مشترکی درباره شفافیت و پاسخگویی برای تشکل‌های غیردولتی ایرانی و خارجی بوجود آورد.

- **شبکه سازی**

علاوه بر پاسخگویی و شفافیت مناسب، یکی از مشکلات اصلی که میان تشکل‌های غیردولتی ایران و ایرانیان خارج از کشور و تشکل‌های غیردولتی بین‌المللی وجود دارد فقدان آگاهی درباره یکدیگر است. تشکل‌های غیردولتی بین‌المللی شرکت کننده در سمینار بر علاقه‌مندی خود درباره چگونگی شناسایی بهتر تشکل‌های غیردولتی که فعالیت خوبی در ایران داشته‌اند تاکید کردند. بنابر گفته یکی از نمایندگان، تشکل‌های غیردولتی بین المللی امداد در بحران، با تمام توان برای فعالیت حاضرند اما زمان زیادی لازم است تا تشکل‌های غیردولتی بومی که در همین زمینه فعالیتهای خوبی داشته‌اند را شناسایی نمایند. انجام پروژه با جامعه محلی به گونه‌ای که منابع محلی را به گونه‌ای متعادل به کمکهای خارجی متصل نماید، کلید اصلی است. اما پروسه یافتن همکاران خوب چالشی جدی محسوب می‌شود. این احساس، به طور مکرر توسط دیگر شرکت‌کنندگان مطرح شد و همگی بر این که خلاء در شبکه‌سازی با یکدیگر موضوعی مهم است تاکید کردند.

به علاوه برخی از شرکت‌کنندگان گفتند تا زمانی که تشکل‌های غیردولتی برای تحقیقات در ایران زمان صرف نکنند شرکای خوبی پیدا نخواهندکرد: "هیچ چیز نمی‌تواند جایگزین اطلاع و آشنایی مستقیم باشد." این احساسی بود که دیگر شرکت‌کنندگانی که تشکل‌های غیردولتی آنها سال‌ها در ایران فعالیت می‌کرد مکرر بیان کردند. حاضران اشاره کردند که کار با مقامات محلی و نیز همکاری با تشکل‌های غیردولتی بین المللی با تجربه، کلید موفقیت در پروژه‌های ایشان بوده است. به هرحال احساس آنان این بود که اگر از ابتدا بیشتر زمان صرف کرده بودند راههای مناسب‌تری برای فعالیت پیدا می‌کردند.

با وجود اینکه در هر استان شبکه‌ای از تشکل‌های غیردولتی وجود دارد[6] که می تواند به تشکل‌های غیردولتی بین‌المللی و تشکلهای غیردولتی ایرانی خارج از کشور برای پیداکردن شرکای محلی کمک کند. البته باید این نکته را مدنظر داشت که تمام تشکل‌های عضو در اینچنین شبکه‌هایی دارای خصوصیات مشابه و همسانی نبوده و امکان دارد برخی نیز کارآمد نباشند. اگرچه با تحقیقات کافی ممکن است شرکای خوبی مربوط با موضوع پیدا شود اما بدون موقعیت مرکزی بحث و تاکید بر شرکای مناسب این تحقیقات ممکن است زمان بر و ناکارآمد باشد. یکی از راه‌حل‌های این مشکل ایجاد پورتال وب است که به تشکل‌های غیردولتی ایرانی و خارجی این امکان را می‌دهد که درباره یکدیگر آگاه شوند. این پورتال وب می‌تواند درباره تشکل‌های غیردولتی ایرانی و خارجی، توانمندی‌ها، رسالت، ماموریت و فعالیت‌های انجام گرفته اطلاعات به روز ارائه کند. درباره این پورتال در ذیل بیشتر توضیح داده می‌شود.

- **انتقال دانش**

یکی از مشاوران تشکل‌های غیردولتی از ایران بر لزوم توجه ویژه به فقدان مطالب مناسب به فارسی برای آموزش تشکل‌ها در ایران تاکید کرد. این شرکت‌کننده بر نیاز به مطالب ارائه شده کارگاه‌های خارجی برای تقویت نیاز فرهنگی ایرانیان و ترجمه آن به فارسی تاکید کرد. شرکت‌کننده‌ای دیگر گفت که ایران به انتقال "روش فعالیت" بیش از کمک‌های مالی نیاز دارد. مطالب آموزشی در زمینه روش‌های مناسب، تجربیات موفق، فنون و دانش در موضوعات مختلف به ویژه فعالیت امداد و بازسازی باید به جامعه مدنی ایرانی منتقل شود.

ایرانیان خارج از کشور می‌توانند در انتقال این دانش به ایران و ایجاد ارتباط میان دو جامعه نقش اصلی را ایفا نمایند. یکی از راه‌حلهای پیشنهادی ایجاد پورتالی بر روی شبکه اینترنت است که شامل استانداردهای اصلی چگونگی فعالیت تشکل‌ها و ادامه آن در ایران باشد. پورتال Interaction.org حاوی اطلاعاتی درباره استانداردهای اصلی است که تمام تشکل‌های غیردولتی بین المللی معتبر باید برای انجام فعالیت امداد رعایت کنند. پیشنهاد شد که این اطلاعات و مطالب مشابه دیگر به فارسی ترجمه و برای استفاده همه تشکل‌های غیردولتی در پورتال مرکزی قرارگیرد. به علاوه پیشنهاد شد که تشکل‌های غیردولتی ایرانی برای تهیه استانداردهای مشابه در آن سوی مرزها آموزش داده شوند.

---

[6] یکی از این شبکه‌ها، شهاب – شورای هماهنگی امور بحران – است که از تعدادی از سازمان‌های غیردولتی و بخش خصوصی به منظور هماهنگی مابین سازمان‌های جامعه مدنی در زمان وقوع بحران‌ها تشکیل شده است.

به این شکل می‌توان طرح نقشه موثر پاسخگویی به بحران را برای تشکل‌های غیردولتی ایرانی، تشکل‌های غیردولتی خارج از ایران و تشکل‌های غیردولتی بین المللی فعال در ایران ایجاد کرد. این پورتال وب می‌تواند اطلاعات مربوط به نوع کار و تخصص تشکل‌های غیردولتی و ظرفیت اصلی هر سازمان را بیان نماید.

خلاصه و نتیجه گیری

سمینار به موضوعاتی چون محدودیت‌های دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی، شفافیت، پاسخگویی، فقدان شبکه‌سازی میان تشکل‌های غیردولتی داخل و خارج از ایران و نیاز به انتقال دانش به تشکل‌های غیردولتی در ایران پرداخت. برای انجام این کار موضوعات اصلی شامل موارد ذیل است:

- تاکید بر انجام پروژه های بلندمدت پایدار در بم؛
- تشکیل شبکه‌ای باثبات برای توزیع اطلاعات میان تشکل‌های غیردولتی؛
- افزایش همکاری و اشتراک منابع میان تشکل‌های غیردولتی

و تاکید بر کمک‌هایی که شامل محدودیت‌های دولتی نمی شود در ایران و هم در آمریکا.

پورتال پیشنهادشده به ٤ موضوع از مباحث مطرح شده پاسخگوست و مجازاتهای دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی بزرگترین چالش تشکل‌های غیردولتی آمریکایی باقی می‌ماند. شرکت‌کنندگان بر اینکه تعیین ظرفیت‌های فعلی سازمان‌ها بیش از علاقه‌مندی آنها در حوادث آتی مفید خواهد بود تاکید کردند. پورتال با ارائه اطلاعات درباره نوع فعالیت سازمان و نوع پاسخگویی ایشان در بحران، نیازهای آن را ارائه می کند درنتیجه انجام فعالیت‌های موازی کاهش می‌یابد. با داشتن این اطلاعات پاسخگویی بعدی منسجم‌تر و راهبردی‌تر خواهد بود.

یکی از اثرات دور از انتظار این سمینار این بود که نمایندگان تشکل‌های غیردولتی، پس از زمین‌لرزه بم برای اولین بار در یک اتاق گردهم آمدند. در واقع عدم انجام گفتگو درباره فعالیت‌های امداد و بازسازی در بم از دی‌ماه ۱۳۸۲ نشانگر فقدان اعتماد و شبکه‌سازی در میان تشکل‌های غیردولتی فعال در ایران است. اتحادیه فرامرزی ایرانیان، امیدوار است با برگزاری سمینار بم و فراتر از آن در تهران در بهمن‌ماه ۱۳۸٤، به این موضوع بیشتر پرداخته شود. سمینار تهران درباره همان موضوعات مطرح شده در جلسه دانشگاه کلمبیا به بحث و گفتگو می‌پردازد.